

O RODITELJIMA I DECI

DE PADRES E HIJOS

by DEMIÁN BUCAY & JORGE BUCAY

First edition by Editorial del Nuevo Extremo, S.A.,

Buenos Aires 2015

Published by arrangement with

UnderCover Literary Agents

© 2015 by Demián Bucay & Jorge Bucay

© 2021 za srpsko izdanje Pi-press

Horhe Bukaj i Demijan Bukaj

O RODITELJIMA I DECI

Tehnike za negovanje ključnog odnosa

Prevod sa španskog: Magdalena Mančić

Pi-press 2021.

Zahvaljujemo,

Fabijani, prvom lektoru, neumoljivom
korektoru i neprocenjivom osloncu,

pacijentima koji su dali odobrenje
da njihove priče budu prikazane u ovoj knjizi,

Hoseu Reinu, kao i uvek,

Ugu Dvoskinu, za nesebično pružanje svog zna-
nja i priznanja,

mojoj deci, koja su zamorčici za moje ideje o
roditeljstvu i prinudni primaoci mog neznanja o
njemu.

D. B.

Svakom od njih,
Klaudiji i njenoj divnoj porodici.

H. B.

Sadržaj

Predgovor 11

Poglavlje 1: Šta znači biti roditelj?	15
Suštinsko naspram sporednog	15
Roditelj se postaje	22
Stvar odluke	32

Poglavlje 2: Bezuslovna ljubav	37
Najbolje i najgore	37
Zašto imati decu?	40
Jedinstvena ljubav	51
Nesrazmerna odgovornost	59

Poglavlje 3: Dvojaka ljubav	69
Idealizovanje i razočaranje	69
Tragovi koje na nas ostavljaju	77
Neposlušnost i upuštanje u rizik	88
Najbolje što su mogli	97

Poglavlje 4: Nasleđe	101
„Kupa svetlosti”	101
Biti <i>nečije</i> dete	106
Biti dete	114
Biti ili ne biti (kao oni)	126
 Poglavlje 5: Vaspitanje	 131
Roditelji nisu dovoljni	131
Vaspitanje kao zadatak	135
Srž: sadržina naspram vrednosti	140
Pet vrsta roditelja	143
Dve liste	160
Pristup dobrih roditelja	169
Šta je sa omladinom?	176
 Poglavlje 6: Primer (roditelji kao uzor)	 179
Tri vaspitne metode	179
Primer kao vid prenosa	180
Uticaj naših uverenja	188
Urođeno ili stečeno?	191
Slika roditelja	196
Pokazati svojim primerom	202
 Poglavlje 7: Podučavanje (roditelji u ulozi učitelja	 205
Podučavanje je svuda oko nas	205
Moguće je da se deca neće složiti	208
Nemoguće je primorati decu	209
Strategija NIK	208

Poglavlje 8: Motivacija (roditelji kao vodiči) ...	229
Zašto su neposlušni?	209
Prava motivacija	236
Neke zaobilaznice	242
Posledice njihovih dela	247
Poteškoće da dopustimo grešku	253
Oснаžiti beneficije	263
Pitanje rizika	267
Sledbenici dobra	270
 Poglavlje 9: Želje i očekivanja	 273
Šta žele jedni, a šta drugi	273
Bez žrtvovanja	276
Sindrom dvostruke frustracije	280
Očekivanja i ideali	287
 Poglavlje 10: Kraj misije	 293
Posao roditelja se okončava	293
Novi scenario	297
Odrasla deca	301
Stariji roditelji	314
Promene u odnosu	318
Naposletku... ..	325
 Epilog	 331
 Izvori	 333

Predgovor

Pisati knjigu udvoje nije lak zadatak. Podrazumeva pronalaženje kompromisa kadgod je to moguće a, ukoliko nije, neophodno je izraziti neslaganje sa poštovanjem i sigurnošću, ujedno.

Takođe podrazumeva pronalaženje odgovarajućeg načina rada, koji će omogućiti da ono što se piše teče između jednog i drugog autora, da odlazi i dolazi, i da se na tom putu transformiše.

Dok smo radili na knjizi, otkrili smo, na obostrano zadovoljstvo, da zadatak koji smo započeli oslikava i sledi upravo iste putanje koje su neophodne za građenje jednog odnosa (bilo kakvog odnosa) između dve osobe.

Može se reći da je jedan odnos izgrađen samo u slučaju kada, kao rezultat tvog i mog susreta, nastaje nešto novo, nastaje jedno *mi*, koje se razlikuje od mene i tebe.

Budući da smo terapeuti, znamo da kada je odnos zdrav, prisustvo tog *mi* nikada ne opovrga-

va postojanje pojedinca. Naprotiv, održava i pospešuje da i dalje postoje jedno *ja* i jedno *ti*.

U svakom zdravom odnosu mogu se, dakle, prepoznati ta tri pojma: *ja*, *ti* i *mi*. Tako je i sa ovom knjigom.

Stoga, pronaći ćeš tri vrste teksta. Neki su Demijanovih ruku delo, na primer, kada deli svoja iskustva iz porodičnog života i anegdote o doživljajima sa svojom decom, zajedno sa zapažanjima do kojih su ga ta iskustva dovela. Drugi su napisani sporazumno, pomoću četiri ruke (zapravo dva usta), predstavljaju plod razgovora, slaganja i neslaganja među nama, koji smo se sastali da osmislimo i podelimo ideje sadržane u ovoj knjizi. Najzad, par njih sam ja samostalno napisao, uključujući moje ograničene komentare, mišljenja sa kojima se, pretpostavljam, moj sin ne bi složio. Napisani su iz drugačije perspektive koju mi je omogućilo trideset godina razlike među nama (iskustva koja će sigurno postati deo njegovog života takođe... kroz trideset godina!).

Možda ćeš se, tokom čitanja ove knjige, zainteresovati da saznaš ko je šta rekao i zbog toga ćemo napraviti razliku između tekstova, pa će Demijanove reči biti pozicionirane s desne strane, a moje sa leve, dok će se zajednički tekst nalaziti na sredini. Ipak, naša želja je da se, tokom čitanja, ne obazireš na to ko je autor i da se fokusiraš samo na lične utiske onoga što čitaš, stičući znanja o onome što tebi koristi i ne uzimajući u obzir ostalo.

Priča se da je jednom najveći učitelj u celoj Kini, Lao Ce, nestao iz hrama u kojem je živeo i gde je svakodnevno držao govore za hiljade učenika koji bi sedeli u vrtu i željno iščekivali njegove lekcije. Nedeljama su ga najstariji učenici tražili u okolini, a kasnije su poslali emisare da ga traže po celoj Kini. Nijedan napor da ga pronađu nije urodio plodom. Niko nije znao kuda je otišao, ni zbog čega. Niko ga nije video.

Nekoliko meseci kasnije, jedan poslovan čovek čeka je na doku čamac koji će ga prevesti na drugu stranu izdašne reke Min u Sečuanu. Smrkavalo se kada se čamdžija rustičnim prevoznim sredstvom približio obali i pružio mu ruku da uđe. Putnik mu plati prevoz jednim novčićem i pripremi se za putovanje koje će trajati par sati. Stari čamdžija uze novac, stavi ga u svoj džep i, zahvalivši se gestom, popusti uže.

Reka je bila mirna, a na nebu je svetlucaao džinovski mesec koji je pozivao na dijalog... možda zbog toga, putnik počne da deli brige o svojoj porodici, o svojoj deci tinejdžerima, o svojim poslovima; čamdžija je slušao njegovu priču i prošarao je svojim komentaima, koji su bili tako razumni i mudri da je putnik bio izenađen.

Kada su stigli u luku, pre nego što je sišao, čovek dodade čamdžiji još jedan novčić za njegove savete, a ovaj ga ponizno prihvati. U tom trenutku, putnik po prvi put ugleda lice onoga koji ga je dovezao i prepozna ga.

– Ti! – reče mu. – Ti si Lao Ce... Šta radiš ovde? Traži te pola Kine. Tvoji učenici su beznadežni i niko nije voljan da propušta tvoje svakodnevne maestralne lekcije.

– Zbog razloga, koji nemaju veze sa onim što ja želim, postao sam previše poznat – reče Lao Ce – na hiljade ljudi putuje izdaleka da me sluša, da me pita, da zatraži pomoć i slavu mudrog i prosvećenog čoveka koji se vremenom razvijao, što čini da istina koja eventualno izađe iz mojih usta postane manje bitna od činjenice da sam je ja izgovorio.

Putnik nije uspeo da dokuči smisao njegovog odlaska, te ga prekori:

– Ali, učitelju, mi ne možemo bez tebe i tvoje mudrosti. Ima puno nas kojima su potrebne tvoje reči, tvoja svetlost, tvoji saveti.

Lao Ce se nasmeja i reče:

– Ja i dalje govorim iste stvari kao i u hramu, i mislim da ima isti efekat za onog koji me sluša, samo što sada, na svu sreću, kada se neko vrati kući i ispriča šta je naučio, umesto da ushićeno kaže kako mu je to rekao Lao Ce, naprosto kaže: „...To mi je ispričao jedan čamdžija”.

H. B.